

Bernád Ilona

Szkíta kereszténységünk népi kultúránkban, bábaságunkban és orvoslásunkban

Bevezető

Szülőfalumban, a Kis-Küküllő menti Makfalván (Erdély) egy, három jellel ellátott szkíta bronztükröt ástak ki, egyik jele Ragyogót jelent. A Krisztus előtti VI. századból datálják, a Nap, az örökélet jelképe. A Magyar Nemzeti Múzeum raktárában őrzik Budapesten.

Édesapám (szül. 1941) azt hagyta ránk a családban miközben a Tejútra mutatott, hogy mi, székelyek hunok vagyunk, a Fénylő Ösvényről jöttünk és onnan várjuk Csaba királyfit seregével, hogy megsegítse nemzetünket. Ezért kell éltetnünk szakrális bábaságunkat, hogy az isteni és természeti rend szerint segítse megszületni e segítő lélekcsoportunkat, a hun királyfi csapatát, ezért kutattam népi gyógyászatunkkal együtt a Kárpát-hazában, Moldvában, melyet az Isteni folyamat, az Élő népi gyógyászatunk, Útjaim a gyógyítás körül kötetemben összegeztem. Utóbbiban és a 2006-os Belső-mongóliai, tibeti expedíciókról szóló Lélekvilágban összehasonlítottam szkíta fényvallásunk és gyógyászatunk egyetemes elemeit rokonnépeinkével, Órvidéktől, Etelközön, Görögországon, Iránon át a Sárga folyó nagy kanyarulatáig, Ordoszig (Kína). Pár elem, amelyet felgyűjtöttem három évtized alatt: a bábaasszony újszülöttnek járó fény-beavatása (Somogy, 1939); a fény, égő gyertya az orbáncot gyógyító szertartásban, archaikus imádság kíséretében (Moldva, 2003); a napkereszt, azaz körkereszt alkalmazása a születés-szülés védelmében, térrendezésében (Kárpátalja), a masszázsnál (Csík), csontkovácsolásnál (Moldva). A székely nőtisztelet (Boldogasszony-tisztelet), a csíksomlyói pünkösdi szent időben való napbanezés, melyet a mai napig végzünk, további erőt, összetartást, fényutat ad a magyarságnak.

LEGYEN VILÁGOSSÁG!

A Teremtő, amikor megteremtette a világosságot, azt akarta, hogy a világossággal legyen világ. Világmindenség, ahol fényesség van! Isten mondá: legyen fény! A fény alatt van az anyag.

„Istenünk hoz világosságot reggel.”

Huszár Ida, 94 éves székely asszony így tanít: Mikor felébredek, köszönöm meg a **jó Istenünknek**, hogy olyan csodálatos bölcsességgel alkotott mindent, hogy **hoz világosságot** reggel, este hozza a sötétséget. Ez egy olyan áldás Istentől a világ számára, amit nem tudunk megköszönni s felmérni, ezt a nagy **bölcsességet**. (1)

*

A magyarság kultúrája, szkíta kereszténységünk a Fény kultúrája. A Fénnyel kapcsolatos megélések módosult tudatállapotban történnek, imádság, révülés, emberélet fordulók, szerelem-szeretkezés, éneklés, táncolás, kézimunkázás/kézművesség, mindenféle alkotás, teremtés alkalmával.

*

Fényből jöttünk

„Kincső, a hároméves kislányom mondja, **szóltam Máriának, lelökött a fénytől a hasadba**. Őt rég vártam, elmentem zarándoklatra Máriagyúd-be érte imádkozni.” (HH, Mohács)

„Én nem akartam megszületni, nekem édesanyám méhében teljesen jó volt, nem értettem, miért kell kijönni. Emlékszem, 4-5-6 éves lehettem, emlékeztem, honnan jövünk. És miért nem beszél erről senki? Olyan **fényességből jövünk, ahol sokan vannak. Az egy család**.

Nagyon nehezen illeszkedtem be a földi életbe, mosolygós voltam, de mindig kívülállónak éreztem magam.” (SB, Marosvásárhely)

„Egy égből jövő fehér fénysugár csapódott a méhembe.”

„Első gyermekemnél is éreztem egy idő után, hogy velem van, és azt is határozottan, hogy lány. A másodiknál viszont a tudatosság és ráhangolódás egészen új szintjére érkeztem meg. Emlékszem, mikor már úgy éreztem, hogy el tudnám képzelni, hogy bővüljön a család, egy elköteleződést tettem gondolatban: ha egy lélek készen áll, és szeretne jönni hozzánk, nyitott szívvel fogadom. Nem sokkal később egyszer egy nyugodt, ágyban fekvős percben, mint egy sugallat érkezett meg hozzám a név: Lilla. Pár nap múlva pedig egyik reggel határozottan éreztem, hogy most kell a hitvesi tettek mezejére lépniünk, mert most akar/tud érkezni a kis lélek. Engedtem a hívásnak, és már az ölelkezés közben éreztem a pillanatot, mikor a kislányunk megfogant. Mintha egy égből jövő fehér fénysugár csapódott volna a méhembe, és attól a pillanattól folyamatosan éreztem, hogy nagy változások történnek ugyanitt. Az elkövetkező napokban, hetekben mikor odairányítottam a figyelmemet, egyfolytában éreztem, hogy bizserog a méhem és az alhasam, szinte pezseg benne a vér. Biztosan tudtam, hogy baba készülődik odabent.” (HV, Budapest)

Fényszál alakul a magzat és édesanyja szíve között

„Mikor Kincsőm megfogant, ültem az ágyon, olvastam valamit éppen, és váratlan éreztem, hogy újra állapotos vagyok, és láttam, ahogyan összefonódott a szívünkben egy fényszál. Akkor tudtam, hogy Ő már érkezni fog, ki fogom hordani, és megszülnöm.” (HH, Lánycsók, Baranya)

Fényes a várandós anya

„Mikor a párom várandós lett a kisbabánkkal (néhány hetes), akkor ránéztem, és aranyos fény vette körül. Az arca sugárzott. Látható volt valami szentség abban a pillanatban. Akkor megéreztem, hogy babát vár.” (Férfi, Kaposvár)

Ezért nevezik a magyarok a másállapotot áldott vagy boldog állapotnak!

A foganás pillanatától fény van az anyaméhben.

„**A foganás pillanatától kezdve jelen van a fény az anyaméhben.**”

(Molnár V József)

A magzat megfordítása a fény segítségével

„Huba is farral állt be a szülőcsatornába, de ugyanígy elképzeltem, hogy beáll jól, fejjel előre, javasoltam neki, s meg is tette. Képzeletben a **fényteste megfordult a gondolatom erejére**, s aztán valóban tényleg megfordult.”
(dr SzÁ, Kétvölgy, Órség)

Minden ember, aki természetesen születik elvégzi a fényforgást a szülőúton.

Napkelet felé fordulva szültek magyar anyáink

„Apáméknál volt egy **külön helyiség, TISZTASZOBA, ahol a fiatalasszonyok szültek. Ott feküdték aztán a Boldogasszony ágyát. Öreg bábaasszonnyal, s a családból a nőrokonokkal voltak.**”

(STK, Kalonda, Losonci járás, Felvidék)

„Ott szültek **az ünneplőbe öltöztetett tisztaszobában**. A kommunizmus előtt otthon szültek, ment a bába, s a szomszédasszony.” (ATM, Gyimesbükk)
Napkelet felé fordulva szültek anyáink, a jószág (telek), rajta a ház kelet felé tájolt. **Így marad meg az Élet az otthonban**. A magyar rendtartó faluban ez a születés eredeti, isteni rendje. A tisztaszoba az utcafrontról nézve a ház első helyisége, szakrális helye. Szülőfalumban, Makfalván is, a Kis-Küküllő mentén a templomot is, a temetőben a halottak arcát is kelet felé fordítják.
„Tisztaszoba... Ott csak megszületni és meghalni lehetett.” (I, Sárszentlőrinc) A vendéglátás, az emberélet és az évköri ünnepek alkalmi mellett.

Szüléskor: „Kiszálltam a testemből a fénybe.”

„A szülésem hajnal, fél egy körül kezdődött. Egész nap vajúdtam, sokat sétáltam! Este kimerült voltam a fájdalomtól és már csak azt tudtam gondolatban mondani, hogy Édes Istenem! Vedd már el ezt a fájdalmat, mert nem bírom!

És ekkor, egy pillanat alatt megszűnt a fájdalom és valami másik érzés kezdett átömleni rajtam. Úgy éreztem, hogy ez a tolófájás lehet, mert teljesen más volt, mint addig. Az utolsó nyomásnál volt az a pillanat, amikor nem voltam ezen a világon.

Akkor minden erőmet összeszedtem, de én éreztem, hogy ekkor én máshova kerültem. **Hirtelen megszűnt a külvilág zaja, az embereket nem érzékeltem (pedig négyen, öten voltak körülöttem) és felfelé emelkedtem, fény vett körül és azt érzékeltem, hogy pillanatra megállt velem minden, de közben ott egy fordulatot tettem.** Sajnos, az ottani további történésre nem emlékszem. És akkor éreztem, hogy kezdek visszatérni a valóságba, de még a süllyedés állapotában is vagyok, és mintha valami jönne velem, de **már a hasamból is kicsusszan valami, elmúlik minden fájdalom és boldogság!** Feleszmélek, kinyitom a szemem, érzékelem a külvilágot, magamnál vagyok, majd a következő pillanatban jó erősen felsírt a fiam. Ekkor a mellkasomra tették a jobb oldalára fordítva. Megsimogattam a kis fejét és csendben maradt. Néztük egymást. Ez kb. 1-2 percig tarthatott. Közben megkérdezte egy fehér köpenyes hölgy, hogy mi legyen a neve? Jó pár pillanat eltelt, mire csak a Zoltán név sugallata jött.

Bennem így van meg az egész egyben. Mindig elgondolkodtam ezen a három pillanaton amikor a fiam megszületésének folyamata eszembe jut, az, amikor kértem az égiektől a fájdalom megszüntetését és azonnal megszűnt, majd, amikor **kiszálltam a testemből a fénybe** és azután, amikor valamiféle sűrűbb energiafolyam lett volna, ami együtt ereszkedik velem! **De ma már tudom, hogy az én drága fiam lelke jött velem akkor!** És amikor a neve is megérkezett hozzá, amit egyébként szeret viselni. Ma már tudom, hogy mi magunk választjuk a nevünket és a névvel egyfajta emberi minőséget is hordozunk általa. Ő például a Zoltánságot.

És mindig olyan nagyon jó, amikor a ma már 28 éves gyerekem átölel és kicsit úgy maradunk összekapaszkodva! Abban a pillanatban minden nehézség hirtelen megszűnik és száll együtt a lelkünk újra, mint akkor!”

(GZNE, Martonvásár, Fejér vármegye)

Szülőanya: „Láttam és éreztem, hogy egy fénykúp jön le rám.”

„Vajúdásom végén jött egy nagy görcs, és úgy éreztem, hogy Úristen, összeesek, és ezt már nem bírom ki. És akkor **kértem Istent, hogy segítsen! Szó szerint ezt, és ez körülvesz és felmelegít, a melegtől enyhül a görcsöm, és tudtam, hogy nem vagyok egyedül. Olyan érzésem volt, mintha ISTEN LÉNYÉBŐL EGY FÉNYSUGARAT kaptam volna. Felmentem a szülőágyra, és a kislányom szinte kiúszott. Tényleg csak annyit voltam fent az ágyon, amíg kijött. Ez fantasztikus! Ez isteni segítség.**” (dr SzSzG, Mindszent)

Az újszülött fénycsóván, fénykúppal érkezik

„Tomory Zsuzsa az egyik cikkében megírta, hogy egy gyermek születése alkalmával látta, amint **egy fénycsóva azonosult a születendő gyermekkel.**” (Dr. Gyárfás Ágnes, Miskolc)

Univerzum nagyságú fény, öröm, derű veszi körül az újszülöttet

„Amikor a második fiam is megszületett, nagy boldogság volt bennem belül. Nem is tudom szavakkal kifejezni. **BENSŐBEN HATALMAS TÁVLATOK, TÁVOLSÁGOK SZABADULTAK FEL, UNIVERZUM NAGYSÁGÚ, AHOL FÉNY, ÖRÖM, DERŰ VAN. A TÖKÉLETES BOLDOGSÁG. EGYRE CSAK NÖVEKVŐ, ÉS EZ ÁLLAPOT LÉT, LÉTEZÉS.** Meglepődtem ezen a megtapasztaláson.”
(MT, Rimóc, Palócföld)

**A bábaasszony fénybeavatása, áldása a család,
nemzet gyarapodásáért**

A falu születésházában, 1939-ben, miután ellátták az új családtagot, a szenyéri bába, Sárdy Anna bábaasszony az ablakhoz ment, és ünnepélyesen ezt mondta:

„A FÉNY FELÉ TARTOM A MEZTELEN GYERMEKET. LÁTOM, HOGY HIBÁTLAN, EGÉSZSÉGES FIÚ! IMÁDJUK MOST EGYÜTT AZ URAT, HOGY EGGYEL TÖBBEN VAGYUNK, S EZZEL A CSALÁDJUK ÉS EGÉSZ ÁLDOTT NÉPÜNK IS GYARAPODOTT!”

(Somogy. Elmondta unokája: SP, Mohácson, 2000-ben)

Az apa gyermekáldása a fényes Naphoz

„Otthon szültem. A férjem megáldotta újszülött gyermekünket a kelő Napnak, az Anyaföldnek, a Víznek, mellyel egy kicsit érintettük az arcán, és a Szél-levegőnek. A gyermek hatalmas szemekkel nézett, és ahogy az apja körbevitte a házon és megmutatta a családtagokat, az a pici, párperces baba mindenkire hallgatott egy-egy kis hangocskát: mindenkit köszöntött! Lezuhanyoztam, teljes jólétben, jó erőben voltam, három méterrel a Föld felett. Semmi fáradságot nem éreztem. Boldog voltam. Mindannyian meghitt örömben és boldogságban fűrödtünk. Mellre tettem, erősen szívta. Együtt volt az egész család, a segítők, a bába, mind ott egy kupacban. Nagyon boldogok voltunk.” (dr SzÁ, Kétvölgy, Vas megye)

„Ez az öröm kiterjedt az egész napra, MINDENKI MÉG TÖBB SZERETETTEL NÉZETT ÉS SZÓLT A MÁSIKNAK.”

(BGy, a kétvölgyi otthonszülő asszonysegítője, Pécs)

„Ápold a fénymagot magadban!”

„A kajdi Marcsa dédnagyanyám mesélte, hogy amikor a családban valaki megszületett, elmondták neki a mondatát, ami csak jót tartalmazott, hogy BIZTOSÍTSÁK ARRÓL A GYERMEKET, HOGY JÓ ÉLETE LESZ KÖZTÜK. Amikor Kaba megszületett, és a mellkasomra tették, elmondtuk neki a mondatát mi is, amit haláláig a lelkében hordoz. A fülébe súgtuk ezt: Mindenre képes vagy, amiért leszületettél közénk. Meg tudod valósítani azt, amiért idejöttél. Ápold a Fénymagot magadban, és ebből táplálkozzon a lelked életed során. A Jóisten a tenyerén hordoz téged halálad napjáig, és még azután is. Csodákkal van az utad kikövezve, amiket mindig észre is fogsz venni. Éld az életed, és a szeretet vezérelje lépteidet. Az Öregisten áldása legyen innentől rajtad. Szeretünk a kezdetektől

fogva a világ végezetéig. Úgy legyen! És az első ruha, amit viselt, járt Csíksomlyón Babba Máriánál.

(TKF, Dunakeszi)

Gyertyafény őríz a gyermekágyban és az emberélet fordulóiban

„Itt örökké égettük a szentelt gyertyát. Két-három hétig vagy tovább, amíg a beteg asszon (gyermekágyas) nem kelt fel. Hogy ne kerüljék (környékezzék) a rosszak őket.”

(Duma-István András, Klézse, Moldva)

Aztán minden évben kigyúl a fényláng a gyertyás születésnap tortán (méhlepény jelkép). Ez fénylik a keresztelőkor, házasságkötéskor, ünnepeken, gyógyításkor, majd a ravatalozón a tisztaszobában a megboldogult mellett is.

Szülővé, anyává avatódás. Gyertya és aranyalma a kézben.

„A *poszita* (szülők, komák, nagyszülők ünnepe, lakomája) *két hetire vót.* Addig feküdt, nem mehetett ki az asszony utcára. Szombaton *elment az egyházhoz, beavatta őt a pap az asszonyok közé, mármint asszonynak. Másképp nem mehetett be a templomba. Ott volt a templomcsarnoknál elöl a bábaasszonnyal, az ajtóba, amíg bé nem avatták a picinyvel. Hozzáment, a pap imádkozott, s megszentelte őket. A szentelt gyertya s az aranyalma a kezibe vót, úgy ment körbe az oltár körül, s imádkoztak. Imádkozott, s a gyertya a kezibe, az aranyalma, úgy ment a templom s az oltár körül. Imádkoztak, s akkor már asszony volt.*

AZ ÚRJÉZUST MIKOR VITTE SZŰZ MÁRIA, MAGA IS BEAVATTATTA MAGÁT AZ ASSZONYOK SORÁBA, A TÖBB ASSZONYOK SORÁBA.” (SzSzJ, Zsére, Zoboralja)

A sötétségre a világosság a válasz (bölcső).

„Erdély elcsatolására a mi válaszunk: bölcső, bölc-ső... Magyar bölcső magyar gyermeknek Székelyföldön! Ma hoztuk el az új bölcst a megszületendő második unokánknak. Be kell lakni a Kárpát-medencét! Tamási Áron azt üzeni: Nem sírni kell, hanem megküzdeni a világgal.” (Hadnagy Jolán, Farkaslaka, Udvarhelyszék)

A napba öltözött Asszony a Csíksomlyói oltáron

A magyar kultúrában, miután a nő életet ad első gyermekének, Nap szerepbe kerül. Napba öltözött lesz, árasztja a Fényt. Nemzeti kegyhelyünk kisbazilikájában a Madonna, karján Jézussal örök példaképünk, szellemi-lelki erőforrásunk. **Ábrázolását minden térre ki kell helyezni a magyar nyelvterületen gyermekáldást remélve, népesedésünk érdekében!**

„Megfényesíti a gyermek a Világot. Áramoltatja a szeretetet.”

„Világa, orcája” – fogalmazott így az emberi arcról a torjai gyógyító, füvesasszony. Szintén a világosságról, a fényről beszélt.

(ZGyF Vilma, Torja, Háromszék)

„Én húsz éve szültem gyönyörű fiam. Ő tanít mai napig igazán szeretni. Megfényesíti a gyermek a Világot. Áramoltatja a szeretetet. Amíg még a szívem alatt hordtam, az érzéseivel, amiután a világra jött, a szemével. Hosszú történet a mienk. Az idők kezdetére nyúlunk vissza – mint minden anyáé és fiáé. Hiszem, tudom, érzem, élem.

Amikor az apja várandósságom alatt elhagyott, **belülről vigasztalt.** És én tudtam, **hogymi soha többé nem leszek egyedül.**

Megszületett. Megcsináltuk. Ez volt első nagy közös valami, amit együtt sikeresen végigcsináltunk.

Amikor a hasamra tették, egyenesen a szemembe nézett. Ez volt a tekintetében: MEGJÖTTEM, ITT VAGYOK, SZERETLEK, SZERESS.

És akkor éreztem először azt, hogy az élet sokkal több annál, ami szabad szemmel látható belőle. Hogy az, akit a karjaimba tartok, nem csak négy kiló hús. Hogy FÉNY. És fontos lett a létezésem, mert valakinek szüksége volt rám. Mindig mosolygott rám – csak később értettem meg, hogy azért, mert én is csupa mosoly lettem tőle.

Az első lélek-zet-vétellel elkezdd áramolni a SZER. Születik egy gyermek és egy anya. Minden dobbanás a szívben azt dobolja, élek, élet, éltetek. KÖSZÖNÖM AZ ISTENNEK A FI-AM (2), köszönöm, mert emlékezni tanít a szabadságomra, mely mindöröktől fogva való óta a Teremtőm ajándéka.” (AR, Óvári, Partium)

A kisgyermeket az ősképekben a Fény érdekli

A kisgyermek a veleszületett ősképekben fejezi ki magát. Nem ábrázol, **hanem kifejezi magát.** A kisgyermeket ezekben az ősképekben a fény megszületése és annak a benne lévő munkálkodása érdekli. Isten a középponton lép be a világunkba. Gyermekrajzok bizonyítják, hogy minden magyar gyermekkel, mindannyiunkkal újjászületik ez a tudás, ez a **rend** lelkünkben. (Molnár V. József)

Jézus kilép a Fény kapuján

„A mandorla egyértelműen a női nemi szerv szimbóluma: az a **kapu**, amelyen keresztül Jézus a láthatatlan isteni világból a világba jött. A Szűz Mária által való születés csodáját jelöli. A keresztény ikonográfiában mást, úgy tudom, nem ábrázolnak így.” (SzTA, Felsősófalva)

A veleméri fénytemplom mandorlájában megfestett Jézus azt is mutatja, hogy amíg el nem kezdte gyógyító, tanító küldetését, édesanyjai, nagymamái, azaz női védelem alatt állt.

„Ollan nagy fényesség támadt akkor.”

Jézus született Szűz Máriától, de erre négyezer évet vártak, hogy megszülessen, mert mondta egy próféta, hogy születik majd a Messiás, aki meg fogja váltani a világot. Az emberek mindig várták, hogy ki lesz az.

Amikor 12 óra volt, akkor megszületett Jézus.

Ollan nagy fényesség támadt akkor, hogy az egész város nagyon fényes volt, mikor Jézus megszületett. (Parasztbiblia, 3)

Világ világa, virágnak virága

*Világ világa,
Virágnak virága!*

Első nyelvemlékünkben, az Ómagyar Mária-siralomban a „**világ világa**” jelentése: legragyogóbb világosság, fényesség.

*Krisztus, ki vagy nap és világ,
Minket sötétségben ne hagyj!
Igaz világosság te vagy,
Kárhözatra mennünk ne hagyj!*

...

*Mi szemeink, ha alusznak,
Szíveink rád vigyázzanak,
Te hatalmadnak ereje,
Légyen híveid őrzője!
(Debrecen, 1774)*

„**Én vagyok a világ világossága.**”

Krisztus kijelenti önmagáról: Jézus ismét megszólalt, és ezt mondta nekik: Én vagyok a világ világossága: aki engem követ, nem jár sötétségben, hanem övé lesz az élet világossága.

Később ezt mondta tanítványainak: **Ti vagytok a világ világossága.**
(Mt. 5,14)

És: **Íme, én veletek vagyok minden napon a világ végezetéig.**
(Mt. 28,20)

Fénylények, mi is fényesek vagyunk (+ holdfény)

„Névtelen szentek között nőttem fel. Fénylett az asszonyok körül a levegő, olyan csudálatosak voltak.” (Petrás Mária, Diószén, Moldva-Pomáz)

„Amikor 1960-ban Lujzikalagorba (Moldva) kora reggel érkeztünk meg, a nagy **templom** széles, a felkelő nap fényétől beragyogott egészen monumentálisnak ható **lépcsőjén itt-ott térdepelt – mint egy-egy a földből kinövő szent szobor – jónehány csángó asszony, fejükön fehér, a hátukra is ráboruló hosszú kendővel, s a kezükből lefele lógó olvasóval, s úgy imádkoztak. Mintha áldott lett volna minden, a környezet, az ég fele fohászkozó hatalmas templom Istent néző tornyával, s lent az imáikat suttogva mondó, a hatalmas lépcsőt beszóró **szent lények, asszonyok. Felejtethetlen** számomra ez a lelkembe markoló látvány.”**

(GJ, Kovászna, Háromszék)

A nő a világosságra sóvárgás őszereje, a Fény, a Mag befogadója.

A Fény a Jó. Fényből jövünk, testünk is eredetileg Fény volt. Tobozmirigyünk a Fény világát közvetíti. Eredeti állapotunkban velünk született Fényruhánk van. (Jézus, Máni)

Mindenki hordozza lelkében az isteni szikrát, amit a Teremtőtől kapott az élet szolgálatához. Minden jó ember a Fény edénye. Jó befogadni, amit a Fény hoz. Isten fényét hordozzuk. Nem csak a szenteknek van dicsfény a fejük körül, fényt bocsát ki szívünk-lelkünk, biofotonokat minden élő sejtünk, egész testünk. Kezünkéből is fény, életerő árad, általa segítőkész szeretet ad egészséget

és enyhít a szenvedőn. **Kezelő**, tehát gyógyítást a kezével végző népi gyógyító mondja a tenyeréről, hogy **tenyerem szíve**. (JIKÉ, Mezőség-Marosvásárhely) Nekem is kifényesedett, felmelegedett a kezem, amikor kezeltem.

Testünk a lelkünk temploma. A földet és az eget a szívében összekötő ember fényes; arca, mosolya, testtartása sugárzik. Fényoszlopok vagyunk, az égi fény rajtunk keresztül nyilvánul meg, kiárasztjuk mag-unkból.

Elváltóságaink, zavaraink először a fényttestünkben jelennek meg rossz gondolataink, hitetlenségünk, káros életmódunk miatt. Ha ezt kezdjük gyógyítani befele szemlélődéssel, imádsággal, böjttel, természetes eljárásokkal, öngyógyítással, önjobbítással, meggyógyulunk! (gyógyul=jójul) Ajánlott minél többet tartózkodni a természetben, a napfényben, amely naperő, továbbá, alkalmas időben mezítláb járni (nők bugyi nélkül), fényes, világos otthonokban lakni. Megelőzi az elmezavarokat kis.

A NŐKnek ajánlott kiállni a holdra is, a holdvilágra! (Lásd a Nő – örökkévaló pillanat könyvemben A Hold és a nő fejezetet!) Holdimánkkal együtt elvégezzük szertartásainkat. **A holdfénytől indul a tobozmirigyünk, a női ciklus fontos hormonjait termeli, amelyek hozzásegítenek a termékenységhez!**

Népi gyógyítóink még tudták, hogy az ember elektromágneses lény, nagy részben víz, eszerint gyógyítottak. (A fejfájás gyógyítását lásd Élő népi gyógyászatunk, Egészségünkért 3 könyvemben! Marosvásárhely, 2010) DNS-ünk kristályként viselkedik, amikor megtörik rajta a Fény, kisugározza, amit kap. Egészségóvó és gyógyító hatással van a napfelkelte- és napnyugtanézés, a napba nézés.

Csak úgy érdemes élni, hogy a bennünk lévő Fényt szolgáljuk!

A Fény felragyogása a tudatban megvilágosodási pillanat. Egész életük a fény és a sötétség küzdelme, az igaz úton, az Isten útján való maradás igyekezete. Szükséges a nehézség is, hogy emeljük magunkat és a többi embert. Júdás árulása nélkül nem volt kereszthalál és abból való föltámadás. Legyünk a Fény lámpásai a világban, mi, Embernek születettek!

Gyertyaszentelő Boldogasszony. Tűzgyújtás. Balázsolás

Gyertyaszentelő Boldogasszony napja (február 2.) szintén a Fény ünnepe. A Boldogasszony ágyából kikelő **Mária, a boldog anya bemutatja Gyermekeit, a Világ Világosságát, Jézust a templomban**. Ez kiavatóadásának napja, az év első nagy Boldogasszony ünnepe. **Ébred a föld**.

Másnap Szent Balázs napja, évköri jeles nap. Moldvában, Pusztinán gyűjtöttem a *balázsolás* szokását, Erős Péter bácsi mesélte el 2000-ben, hogy ezen a napon gyertyával körbekerekítették a gyermekek, felnőttek torkát, hogy ne legyen torokgyíkjuk!

A templomban két égő gyertyát a pap keresztbe fogott, a gyermek torka előtt tartotta, és imádkozott egészségéért, *balázssáldást* mondott, rá keresztet vetett. A még régebbi hagyományt tartók ezt a napot **Tűzgyújtó Boldogasszonyként** tartják számon és ünneplik. E napon mindenki összegyűlt, az asszonyok engedték a családi tüzet kialudni, és szertűz tüzéből gyújtották újra.

(Tóth Tibor, Gomba)

Fényt adok, reménységet adok (udvarlás)

Az új élet egyengetésénél, a legény és leány egymásra találásában is ott a fény.

„Éjjeli zene, szerenád: Az énekléssel kapcsolatosan van az a szertartás az udvarlásban, **hogy a sötétségben fényt adok, tehát reménységet adok. Énekelek, énekeltek, s akkor bentről a leány meggyújt egy gyertyát vagy egy gyufát,** s a sötét éjszakában egy reménységet ad. **Hogy nem fölösleges a fiú éneke. Milyen gyönyörűen kopogtat a lány szívéen! Dallal! Ó is meggyújtja. Megadja a jelt fénnel.** Én is gyermekkoromban harmonikáztam, a nagyobbak vittek engem éjjelizenét adni, s volt egy olyan lány, hogy nem szerette azt, aki adta az éjjelizenét, s nem gyújtott. S akkor egy másik fiú odament, akit szeretett, ő gyújtotta meg az ablaknál a gyufát, s akkor észrevette a lány, hogy ott van az ő kedvese is. Nagyon érdekesek voltak. Gyufával adták a jelét. Gyertyával lehetett volna, az is érdekes, de nem... Elgondoltam, **milyen gyönyörű! Hadat üzen az ember az éjszakának! Tehát az éjszakába is, a sötétségbe fényt visz be. Szép a lelkekbe való bekopogtatás.** S akkor **az a csend, áhítatos csend.** Mert mindig úgy voltak azok az éjjelizenék, csendesen, a szomszédok ne ébredjenek. Pedig olyan szívesen ébredtek a szomszédok is! **Ej, biztos ebből házasság lesz! Karácsonyig meglesz az esküvő is...**”

(VS, Nyárádszentmárton, Marosszék)

**Szerelemvarázslás, párosítás, egészségmegőrzés,
amikor a legtöbb a fény. (13)**

„Ez egy ősi szokás, még a tűztisztelet idejéből való. Nem tudták a papok kiiktatni, hát akkor elfogadták valami úton-módon, hogy egyházi beütés is van benne. Emlegetik, hogy nagyon tiltották. Ez a **nap-éj egyenlőség**, június 24-én, **mikor leghosszabb a nap** – mondják is, hosszú, mint a szentiványi élet –, az egész éjszakát áténekelték a hosszú szentiváni énekkel Zsérén. **Ott párosították a legényeket a leányokkal. A szentiváni tűz párosít.** Akkor öreg emberek meg az öregasszonyok mentek oda **füvet párolni (füstölni, 4)** ahhoz a tűzhöz, ilyen **gyógyfüveket**, cseresznye és rutafa (istenfa) ágat, a kisgyerekek meg azért, mert cseresznyét kaptak akkor. Mert ez egy tiltónap is volt. A fiatal menyecskék, ezt betartották egész életükön keresztül az asszonyok, hogy ha elsőszülött gyermekük meghalt, akkor szentivánig nem ettek cseresznyét. Nem volt szabad enni, mert úgy tartották, ha eszik, a gyereke a másvilágon nem kap semmit, kiküldik a sorból. És akkor oldották fel, ha ugyanolyan nevű gyermeknek azon az éjszakán adtak cseresznyét. Ha Imre nevű gyermekük halt meg, akkor Imre nevű gyermeknek adtak cseresznyét. Feltűzték, úgy vitték oda. **A lányok azok meg a májusfából letörtek**, s titokban eltettek egy ágat, azt mondták, hogy az a **szerelemfa**, és azt ugyancsak titokban ráhúzták a tűzre, és arra a legényre gondoltak, akit szerettek, hogy akkor a **vágyuk** teljesül. (szerelemvarázslás) A legények azok meggyújtották a tüzet jó korán, és hogy minél nagyobb legyen a lángja. Nálunk úgy tartották, hogy ez **tisztít**, és **amilyen magas a lángja, és ameddig ellátszik, addig nem veri el jég a határt**. Ennek is egy ilyen fontos, határóvó szerepe volt. Akkor **a füveket párologtatni, a lányokat összeénekeltetni** és ez a tilalom alól való feloldozás jele volt. Ahogy ugrották a tüzet, mondták, **törés ne legyen lábamon, seb ne legyen kezemen!** Ég a tűz, Szentiványi tűz, hadd égjen csak, **hadd lobogjon, minden sánta meggyógyuljon!** **A kislányok, nagylányok, az öregasszonyok külön dalokat énekeltek ott. A virágok beszéltetése**, azt az éneket is énekelték. Ez is volt. A világosság, a szerelem, a megújulás ideje.

Vetekedik vélem háromféle virág.

Az első szép virág, **a rózsza szép virág.**

Virágom, tőled elmegyek,

Virágom, tőled el sem maradok.

Második virág volt a szép **búzavirág**, harmadik a szép **szőlővirág**, aztán visszafele is énekelték.” (MF, Zsére, Zoboralja, Felvidék, 2000)

„**Magyar Ilonával, a magyarság regebeli ósanyjával kapcsolatos éneket is énekelték.**” (VPM, Zsére)

A gyöngy fény. Fény és lélek. Gömb, tökéletes és teljes. Egykor lányaink, asszonyaink legfontosabb ékessége, Tündér Ilona drágaköve.

„**Úgy párosították a fiatalokat, hogy összeénekeltek azokat, akik egymást szerették. Az egymásnak szánt fiatalok kézen fogva ugorták át a tüzet, s a társaik közben énekelték, összeénekeltek. Nálunk, Zsérén ezt a szokást ma is gyakoroljuk!**” (FL, Zoboralja, 2021)

A Fény esküvő, menyegző, keresztelő alkalmával

A lakodalom hajnalán a palócföldi Parádon tüzet raknak, az új pár átugorja (*menyasszonypörkölő*, asszonyavatás), majd a babájuk keresztelőjén is gyer-tya ég.

Szerelmes Fényhozók

Amint Laci hozzám ért, láttam Fény formáját. Felettünk fehér szárnyú, Fényruhás Angyal, ő vigyázza szeretkezéseinket az első napokban. Fehér fényhíd volt felettünk, átívelt minket. Holdszínű, ezüstfehér Fény. Majd kiegészült ég-színkéekkel.

A szivárványra is felfeszülhettem.

Utána jött az ő látomása: árnyékban van, túloldalon a fényben fák és barna sörényes lovak, egyik az övé. Csillag van a homlokán! Aztán fölpattan rá.

– Meddig repültél vele?

– A csillagokig.

– Onnan kezdődik az élet.

Velünk a Fény. A legerősebb kötés. Fényujjaim nőttek. Ezzel szoktam érinteni.

Fényfolyosóban és időtlenségben vagyunk. Hálás vagyok Istennek életemért.

Amint öltözök, mondja, hogy fényes és jókedvű vagyok. Érzem arcomon a mosolyt, mondom neki, alig férek a bőrömben!

Fényes az Arcunk...

Másnap is egész nap szeretkeztünk, **kifényesedett a testünk** egyből. **Egy-ben vagyunk. Egy test, Fényttest lettünk...** Eszembe jutott a Bibliából, **lesznek ketten egy testté! Ez is BEAVATÁS!** (5)

Fényszék szent időben, Adventkor (13). Varázslatos Luca-nap

Luca, lux, lucis = Fény. Varázslatos népszokások ideje. A Luca-nappal indulnak a sötétséget legyőző napok, kezd növekedni a **Fény**. Ez a hagyományos téli napforduló időpontja, december 21–22, a Gergely-féle naptárreformmal, 1582-ben került december 13-ára.

A **nők életében** Luca-nap **szerelemvarázsló, szerelem- és házasságjósó, termékenység-, terményvarázsló, időjárásjósó, dolgotiltó, haláljósó nap** volt. **Ekkor kezdjük a Luca-búzáat csíráztatni a karácsonyi asztalra.**

A **Lucaszék** mára elhalványuló **táltos közlekedő eszközünk**. Karácsony előtt **13 nappal** kezdik készíteni a férfiak **13 részből és 9-féle élő fából**. **Szent szék, fényszék**. Tanítás, bölcelet, beavatás, **szerves kapcsolat a dolgok között**. (6)

13 fodor van a szoknyámon... A nőiség rétegeire is gondolhatunk. A 13 archetípusra, lélekrészre. (7)

Nagyanyámék még tudták, hogy 13 holdhónap van, ahogy a hun naptár is 13 hónap, és a szkíta zodiákus is 13 csillagjegy.

(SzDI, Öskü, Veszprém, 2021)

Szellemi gyógyításunkban is gyakran előfordul, 13-szor mondják el a gyógyító imádságot, ráolvasást, 13 napig érlelik a földben az útifűből álló légúti, köhögéscsillapító gyógyszerünket, 13 összetevő van népi gyógyírünkben.

Az új esztendő akkor kezdődik, amikor megszületik a Fény.

A fény bevonása az otthonba Karácsony előtt

„Szűz Mária-oltár van a tisztaszobában. Nálunk Adventben összegyűlünk – én meg szoktam szervezni –, **Adventben a szent családnak szálást keresünk.** Kilenc családhoz csoportosan elmegyünk, visszük az oltárt, imádkozunk a családdal. Másnap máshoz visszük. És az oltár a tisztaszobában marad másnap estig.” (ATM, Gyimesbükk)

A tisztaszoba a ház kápolnája, a család otthonának temploma. Az istenfiú születését is fény, fényesség mutatta, így találtak rá az őt tisztelő, megáldó pásztorok és háromkirályok.

**„AKKOR KIGYÚL EGY CSILLAG, AMI BEARANYOZZA
A VILÁGOT.”**

„A KARÁCSONYNAK IS EZ AZ ÜZENETE, A LEGSÖTÉTEBB ÉJSZAKA, S AKKOR KIGYÚL EGY CSILLAG, AMI BEARANYOZZA A VILÁGOT, HOGY NE FÉLJETEREK, A SÖTÉTSÉG NEM FOG GYŐZNI!” (VS, Nyárádszentmárton, Marosszék)

Életútravaló, csillagokkal írt fényüzenet

Isten útja, Csillagösvény, Tejút, Égiút, Szépasszony vászna... Az Úr csillagképekbe írt érzékenységgel indítja útnak teremtőtársát, a kozmikus, egyetemes embert. A szentségben és természetben élő közösség és ember az égi idő, a csillagok járása után igazította életét, a föld művelését, az ünnepek ritmusát. **A lelki nyugalom a ritmusban van.** A földművelő társadalom, a faluközösség illeszkedik bele legpontosabban a természetbe, a csillagidőbe, az égi forgásba. Így van ez szakrális bábaságunkban, anyává váláskor, világrajövetelkor is. (Lásd Isteni folyamat gyermekáldásos könyvem!)

Szent Koronánk, népmeséink, népszokásaink, néptáncunk, hímes tojásaink az égi kép-et, az égi tanítást tolmácsolják nekünk, igazítanak. Nemcsak a csillagképek, hanem az őket leképező **fénytemplomaink**,

Árpád kori építkezésünk, kazettás mennyezeteink, fali freskóink is beszélnek nekünk e tökéletes rendszerről, az **üdvösség ígéretéről, a magyar üdvtanról**. (8) Üdvtörténetünk azért is fontos, mert felelevenítjük, hogy mi a magyarság szerepe az emberiség újjászületésében.

Az égi rendezőelv teljességet ad. Ez magasabb állapot a boldogságnál is. **Akkor vagyunk teljesek, ha az isteni utunkon járhatunk,** még ha nehéz is ezen járni, de lehet és boldogság, ha irányfényünk szerint belső utunkon haladhatunk. Az élet művészete abból áll, hogy a földi élet nehézségeit megoldjuk, a kellemetlenségeket jóvátegyük, felfényesítsük, megszenteljük. Gondoljunk a moldvai magyarokra, akik napnyugtára azt mondják, leszentül a nap. Életünk lezártakor dolgainkat megszentelve visszük az örökkévalóságba. A boldogság a sötétség fénné alakítása.

„A földi lét kettősségében a fény árnyékkal, az öröm fájdalommal együtt teljes.” (WBEV, Kecskemét)

Nyelvünkben a Fény

A magyar nyelvben benne van a fény működése, kettős természete, ég, ég. Égbolt és pl. ég a tűz.

Fénytemplomaink, körkápelnánk

A Fény, a Nap útja vezet minket szakrális templomaink festett képeinek segítségével.

Ezek közül az egyik leghíresebb a hetes alaprajzú, Szentháromság vasárnapi fényüzenetre emelt **veleméri fénytemplom** az Őrségben. Csíksomlyón a legrégebben épített templom a **Salvator-kápolna** is ide sorolható régi állapotában. (9) A székelyek szent hegyén a

Az is szokás volt nálunk, hogy az ősi körkápelnát beépítették a későbbi templomba. **A magyarság a körkápelnák, körtemplomok népe** (így kerek). Nyergen örökődő kápolna csodálandó mérnöki és csillagászati tudást mutat.

A teremtés története ezekkel a szavakkal kezdődik: „Legyen világosság!”

És a világosság megszülé a világot... Nyelvünk figyelmeztet arra, hogy **minden, ami a világon van, fény által születik – minden létezőnek lényege tehát a Fény.** A fény kezdettől fogva a középpontban áll, nélküle semmi sem nyilvánulna meg számunkra. A legtöbb szent helyen, régi templomaink alakjában is visszaköszön a fény teremtő „játéka”. A rózsablak például a katedrális fényét közvetíti az emberekhez, és így maga is a teremtés mása. Egy központból indulva terjednek a világ színei és struktúrái, amelyek kifelé egyre anyagibb jelleget öltenek, míg végül a katedrálisok kőfalainak szerkezeteibe torkollnak. Magyarul az ablakokat szemnek is nevezzük, vagyis a templomok falán, házaink testén nyíló szemek az ablakszemek, és rajtuk keresztül áramlik be a világosság épületünkbe. Érdemes azt is tudatosítani, hogy **mind a virág, mind a szem, mind pedig az ablak nyílik!** Ez szimbolikusan a korlátok közül való kiszabadulást, bezártságból való kiterjedést, kitárulkozást jelenti. Jellegzetes középkori templomaink között soknak az alaprajzát is maga a fény jelöli ki: a szentélyablakon beragyogó fény megadja a templom tengelyének irányát, valamint jeles napokon a padlóra vetülő nyaláb kijelöli a küszöb helyét, ezáltal megszabva a hajó hosszát. Ennek szép példája a veleméri Szentháromság-templom, ahol részletesen dokumentálva és bizonyítva van a szakrális tér világosság által történő működtetése. . (Balla Ede Zsolt, Székelyudvarhely)

Megfigyeltem, hogy szent hegyeink körül szent időben megjelenik a Fény.

A lakóházat minél többet érje a fény!

A magyarok úgy építették otthonaikat, hogy reggeltől estig minél többet süsse, melegítse az éltető keleti és déli nap.

Fényvarrás. A Fény népművészetünkben, a Nap szkíta művészetünkben

Kezdetben szakrális, rituális szerepe volt a táncnak, az emberek lelkében volt az őskép, a csillagképek adta modell. Legősibb táncunk a női szakrális körtánc, ahol a nők megvalósítják a kaput, a lyukat, az ölet, amely közös táncmozgásuk által lüktet. Megidézik a női őserőt.

A forgás iránya a magyar karikázóban általánosan napirányú. Ez a hagyományos gondolkodásban a teremtői irány, a fény születésének iránya! A mágikus kör tétje a világ teremtésének következő állomása! Például **tavasszal az újjászületés.** Ezen **természeti-kozmi-kus mágia** okán volt lényeges, hogy a karikázót eredetileg a szabadban, templom előtt, határban, tisztáson, víz (folyó vagy forrás) mellett (!), fák közelében járták a lányok! *S a fényt teremtő-nemző elv földi-emberi képviselőjét, a legényt is így, ezzel hívogatták oda magukhoz, hogy a teremtés-teremtődés megidézése továbbléphessen a következő szakaszba (a megismerkedéshez).*

A táncrend következő stációja a legényes, majd a páros tánc, a forgós páros, amivel kitejlesedik a férfi és a NŐ léte, és együtt megteremtik az új életet. A férfi Nap, a nő Hold és Vénusz szerepben van. A kalotaszegi legényes a fény kitejlesztésének beavatási tánca. (Born Gergely)

Fény szerinti élet, egészség, hormonháztartás, élelem

A nagy Idő kerekén, de az évkörben is az élet, a természet a nap és a hold járása szerint folyik. Egészségünk sokban függ ettől a ritmustól! Ha a **fény szerint** élnénk, sokkal egészségesebbek, kiegyensúlyozottabbak lennénk, hiszen az ember ideg-, hormon-, immun-, ér- és ezáltal minden rendszerét a fény élteti és szabályozza. A természettel összhangban él a földműves társadalom, a melatonin hormon este éled, a sötét az alapfeltétele!

A természettel élni társteremtésben, fényes napon, nyáron alkotni, dolgozni és sötét éjjel aludni, télen elcsendesedni, töltekezni jó. Az az egészséges, hogy ha természetes fény határozza meg tevékenységeink időtartamát, tempóját. Ehhez kellene igazítsuk magunkat!

A Nap és a Fény biztosítja az életet, növeli táplálékainkat, élelmünket is.

Gyógyítás gyertyával, imádsággal, gyógynövényekkel, tiszta szívvel

„A bába segített az öreg embereken, beteg embereken. Nem mindenkit gyógyított, de akinek tudott, segített. **Ráimádkozással, ráolvasással, gyertyával, gyógynövényekkel. Teákat, kenőcsöket főzött a füvekből. Kent, masszírozott. A pulyákat is gyógyította. Nélkülük nem tudtak létezni se. Az embereknek szükségük volt rá.**”

(KKE, Tasnád, Bereg)

Moldvában gyertyát gyújtott amikor elkezdte imádságát az orbáncra kilencszer olvasó, gyógyító asszony és virágszombaton szedett, virágvasárnap **szentelt pimpóval** (fűzbarka, szentelmény) kerekítette a beteg helyet. (FJAV, Külsőrekecsin) Szertartása az Egészségünkért második kötetben! (Marosvásárhely, 2004.)

Kárpátalján: **„Égő gyertyafény... A köldökzsínórt a bába vágta el késsel. Jól megforrósította égő gyertyafénnyel (fertőtlenítette).”**
(KKE, Tasnád, Bereg)

A Fény nagy ünnepeinken

Bábája elmondásában, Jézus fényttestként jött a világra. (dr Pócs Alfréd) Őseink a Karácsonyt, amikor a Fény kezdett növekedni, **kara-csunyként** ünnepezték és sólymot röptettek. **Fényvallásunk** egyik bizonyítéka, hogy a regősök, amikor szertartásukkal, énekükkel megidézük a **Csodaszarvast**, a **fénylő Isten áldását** hozzák le közénk.

A kereszténység legnagyobb ünnepén, Húsvétkor erős fény robbanásában támadt fel Jézus Krisztus, a fény égette bele arcát, testét a halotti lepelbe.

Pünkösöd a Szent Lélek, a krisztusi láng eljövételének ünnepe, az élő isteni jelenlét, mely cselekvő erővé válik bennünk. Lelkünk fényerejét a krisztusi erő növeli.

„Nápnézésre mennünk nézni Isten fészkébe. Ott van a... A pünkösdi róza.” (Duma-István András, Klézse, Moldva)

Csíksomlyón a pünkösdi napfelkeltekor a Nyeregben várjuk a felkelő Napot, Napunk fényében várjuk a megújító Lángot. A csángók, azaz a moldvai magyarok a Napból várják a Babba Máriát, Boldogasszonyt vagy a fehér ga-

---

lambot, azaz Szentlelket.

A nap életünk forrása, mindenkire egyformán küldi fénysugarait, áldásával mindenki élhet. Ez az őskinyilatkoztatásunk, szerves társadalmunk alapja. A világ a fényre nyílik.

A vezeklés gyertyafénye

Az egykori erkölcsi rend: *„Aki Klézsén esküvő előtt állapotos maradt, egyik kezibe tartotta a mise idején a fekete keresztet, másik kezében a gyertyát. Hogy bánja meg a bűneit. A férfit meggyóntatták.”* (Csicsó Antal tanító, Klézse, Moldva, 2000)

Fénylények (halálközeli állapot)

Álmainkban, látomásainkban, szülésünk idején, halálközeli élményeinkben, visszafele a nagy úton, **fényúton** a lélek eltávoztakor megjelennek különböző fénylények, tündérek. Amikor nekem a halálközeli élményem volt 1999 januárjában, én is találkoztam fénylényekkel. A gyermekek, de a tiszta életű felnőttek is éjjel-nappal látják őket mindenhol. A régi ember látta a természetben, az erdőben, a fákbán, a vizekben.

Visszafele is a fénybe. Halálközeli élmények. Megboldogulás.

*„A dédanyám, amikor a szívével rosszul lett, és majdnem meghalt, újra is kellett éleszteni, találkozott a papával, aki már túl volt. A dédi nem hisz semmi ilyenben, de ez vele megtörtént. Azt mondta, hogy volt egy **nagy fehér fény**, és egyszer csak **meghallotta a papa hangját**, ő szólt hozzá, hogy nem mehet még sehova, mert még dolga van itt! Aztán így vissza is jött hozzánk.”* (OSz, Kunszentmiklós)

Nekem volt halálközeli élményem 35 éves koromban, és a testetlen alagúti repülés után jó volt a **fényben lenni**, abban a melegségben, biztonságban, időtlenségben, **szeregetben, Fényvilágban. Fénygömb**

formában ott voltak a már túl lévő szeretteim, **édesapám, anyai nagyanyám**, szeretettel voltak irántam. Isten megkérdezte gondolatban, hogy ott szeretnék-e maradni, de mivel a fiam 9 éves volt, már egyedül neveltem, az első gondolatom az volt, hogy vissza! Abban a pillanatban kezdtek visszakísérni az alagút szájáig, édesapám, nagyanyám.

Ósvallásunk szerint a lélek fényként távozik, az eredeti fénybirodalomba visszakerül.

Kialudt a gyertyája... Elhunyt. Megboldogult, jobb világba költözött.

Amikor édesapám lelke elkezdte visszafele a nagy utat, **azonnal gyertyát gyújtottam**, imádkoztam a lelki üdvéért, és arra kértem az ő Lelkét, hogy a Fényúton keresztül találja meg az örök égi hont, a Fényt, az üdvösséget. Még el is képzeltem.

Az emberek a fényúton mennek vissza teremtőjükhöz, de a gyertya fénye is mutathatja az utat a haldoklónak, a halottnak.

Moldvában a nagybeteg, haldokló mellett is égetik a szentelt gyertyát, kezébe is adják, hogy annak fényénél boldogulhasson meg!

Karácsony, Húsvét, Pümkösd... Születés, esküvő, életadás, kiteljesedés, visszavonulás, megboldogulás, visszamenetel a Jóistenhez... A család, a közösség segít az emberélet fordulóiban, mindenben, és nekünk is kötelességünk segíteni másoknak.

„Én már éreztem, miután a temetésről hazajöttünk, hogy édesanyám nem ment el. Gyakran jártam haza a halála után is, én bátran mentem, de volt is ott tennivaló, az udvaron, kertben. Éreztem, hogy ott van a házban. ... A szememet behunytam, éreztem, hogy élémbe van állva. Mondtam, hogy itt vagyok. Azzal úgy jobban érezte magát. Úgy nyugtattam, mindig bátorítottam, mindig, mindig, hogy bátran menjen, mert a temetéskor is az volt az ige, a derék asszony példázata vót, ezt is elolvastam neki, volt mikor elővettem neki a Bibliát, ezzel is, hogy bátorítsam, derék asszony volt, hogy legyen olyan bátor, mint fiatalkorában, amilyen derék vót. Ezzel együtt magamat is bátorítottam!

Édesanyám halála után kérte, a barátnőmön keresztül, hogy **segítségem a fénybe elmenni**. Kérte anyám a segítséget, hogy mindennap a Miatyánkot mondjam el érte (felajánlottam érte), mondjak áldást érte, s kérjem az angyalokat, hogy segítsenek neki elmenni. **Háromszor 49 napot kellett csináljak. Éreztem, hogy hétszer kell mondani a Miatyánkot és az áldást.** Az utolsó rendet, amikor csináltam, még volt három hét a 49 napból, s éreztem, hogy el van menve. ... **Álmomba' is**, láttam, hogy ezzel

*felkészült, s el is tudott menni. Akkor tudtam, éreztem, hogy el is ment, mert amikor másnap mondtam a Miatyánkot és az áldást, teljesen meg voltam nyugodva, mert éreztem, hogy sikerült, **átkelt a Fénybe.** ...*

*Aztán egy elmélyülésben az angyal elvitt a szárnyai között, **fel a Menyországba, ott állott édesanyám földig érő aranyruhában, gyönyörű, testére rászorult aranyruhában.** Én nem kételkedtem, én az álmaimba', az érzéseimbe' is hittem, de ez bearanyozta. Mintha egy filmet láttam volna, olyan volt az egész.”* (BGI, Oklánd, Udvarhelyszék)

Édesanyám utolsó átváltozása után hat héttel tőlem elbúcsúzott, majd egy évvel később én is láttam álomban, hogy milyen fényes és fiatal.

*Az **ételadomány** (víz, gyümölcs, húsvéti tojás, de egyebek is, **főként a szenteltek**) a néphit szerint a túlvilágon szenvedő **kereszteletlen gyermekek vagy gyertyafény nélkül elhunyt halottak javát, üdvözüléshez való közelebb juttatását segíti elő**, és könnyíti a túlvilágon levő szenvedéseit, a **halált ilyen áttételesen orvosolja.** Valószínűleg mély gyökerekre megy ez vissza.*

(dr. Gazda Klára, Sepsiszentgyörgy)

„Nagyanyám egy csoda volt, ő az utolsó a családban, aki a magyar szellemi hagyatékot vitte. November elsején, a Mindenszentek napján leégett gyertyából öntetett újat, és minden alkalommal a megmaradt gyertyákat összeadta, megszenteltette, azt használta.” (BM, Gyöngyöstalján)

Mi körbehordozzuk a fényt és a magyar lelkeséget a világban. Minden **szertartást** az élet során, az emberélet átmeneteivel, a gyógyítással kapcsolatosakat is azért végezzük, **mert a Lélek örök.** Az örökkévalóságból jön, és oda tér vissza. Mi az Örökkévalóságnak kell éljünk e földi átutazásunk alatt. Amiként a születés természetes folyamat és családi, közösségi esemény, akként a megboldogulás is az. Asszonyok vannak a születésnél és a megboldogulásnál, az élet két kapujánál. Életünk során a fényből hazasegítjük egymást a fénybe! A halál rítusfolyamának célja a Lélek segítése a fényes úton és az utánamaradottak vigasztalása, erősítése. A földet és az eget a szívében összekötő embernek fényes az arca, mosolya, testtartása sugárzik. Ilyen holtában is. A fény az égi és földi törvény.

Hogyha mi, szkíta lelkületű és szellemiségű magyarok megbecsüljük az anyaméh ringató fényét Isten fénylő öléig és továbbra is a Fény hordozói leszünk, akkor világosság és világ is lesz!

Végjegyzetek

- (1) Huszár Ida néni, szül. 1927, Űrmös, Kőhalmi járás, Nagy-Küküllő. In. Erdővidék 100 arca film, 32. rész, 2022.
- (2) fi, fial, fiadzik, fias, magzat, ivadék, kiáradás, forr, **fény**
- (2) fi, fial, fiadzik, fias, magzat, ivadék, kiáradás, forr, fény
- (3) Lammel Annamária, Nagy Ilona Parasztbiblia, Budapest, 1985. 270.
- (4) A gyógynövények erejének megnövelése táltos eljárással. Zoboralján 13 árpádkori magyar falu van. „A visszajövő magyarok, az ősvallást gyakorlók alapították, ezért van oly sok ősrégi elem kultúránkban.” (FL, Zsére)
- (5) A beavatáshoz általában háromféle kinyilatkoztatás tartozik: a szent, a halál és a szexualitás. Mircea Eliade A szent és profán. Budapest, 2019.
- (6) Lásd bővebben Hintalan László János: Fényszék, a lucaszéktől az is-is élettörvényig. Keszthely, 2010. Szerzőnk párhuzamot vont a szülőszékkel, szuszékkal, királyi székekkel (trón), asztalszékekkel, ágyszékekkel, szentszékekkel, gyóntató- és szószékekkel, törvény- és esküdtzsékekkel, tanszékekkel, székfoglalóval, stb.
- (7) Bábakolléganőim a 13 lélekrészeiről: Carol Leonard, Elizabeth Davis: Életkör. A női lét tizenhárom archetípusa. Budapest, 2007.
- (8) Lásd bővebben Pap Gábor művészettörténész: Az ég mennyezeti, Debrecen, 2012.
- (9) Lásd Németh Zsolt: Fénytemplom a Kis-Somlyón – A csíksomlyói Salvator-kápolna titka. Szombathely, 2012.
- (10) Mátraalján az Aldebrő-Ilona tábla szkíta kori fejedelemasszony fagerendás szerkezetű halomsírjában az aranyleletek között egy különleges, ezüsttel bevont, 13 x 11, 5 cm-es, két oldalán rovátkolt bronztükröt ástak ki. Sírjában is sütött a nap Magyar Idők (magyaridok.hu)